

Warszawa, dnia 10 lutego 2023 r.

Sygn. akt VI Ka 249/22

1.

2. WYROK

2.1. W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

3. Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Jacek Matusik

protokolant: protokolant sądowy – stażysta N. S.

4. przy udziale prokuratora Marka Traczyka

po rozpoznaniu dnia 10 lutego 2023 r.

5. sprawy S. R. syna J. i D., ur. (...) w W.

6. oskarżonego o przestępstwo z art. 278 § 1 kk

7. na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

8. od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie

9. z dnia 15 grudnia 2021 r. sygn. akt III K 724/20

11. uchyla zaskarżony wyrok; sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 249/22	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			

<p>Wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia 15 grudnia 2021 roku, sygn. akt III K 724/20.</p>		
<p>1.2. Podmiot wnoszący apelację</p>		
<p># oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego</p>		
<p># oskarżyciel posiłkowy</p>		
<p># oskarżyciel prywatny</p>		
<p># obrońca</p>		
<p># oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego</p>		
<p># inny</p>		
<p>1.3. Granice zaskarżenia</p>		
<p>1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</p>		
<p># na korzyść</p>	<p># w całości</p>	

# na niekorzyść			
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć		

	wpływ na treść orzeczenia			
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia			
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka			
#	art. 439 k.p.k.			
#	brak zarzutów			
1.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				

1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	S. R.	Stan majątkowy	Informacja e-puap	k.92
2.1.1.2.	S. R.	Wielokrotnie karany	Dane o karalności z systemu K.	k.94-95
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
1.6. Ocena dowodów				
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		
2.1.1.1.	Informacja e-puap	Informacje ze wskazanego dokumentu nie budzą wątpliwości i należy uznać je za udowodnione.		
2.1.1.2.	Dane o karalności z systemu K.	Informacje ze wskazanego dokumentu nie		

		budzą wątpliwości i należy uznać je za udowodnione.	
1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
3.1.	Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, że mienie w postaci: pieniędzy w kwocie 8.700 zł, laptopa marki K., telefonu komórkowego marki S., klucza do drzwi wejściowych, tj. rzeczy o	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

	<p>łączniej wartości 9.600 zł, należały do pokrzywdzonej E. G., podczas gdy z materiałów zgromadzonych w niniejszym postępowaniu wynika, że stanowiły wspólną własność pokrzywdzonych E. G. oraz J. G..</p>		
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			
Odniesienie się do zarzutu zgłoszonego w apelacji jest bezprzedmiotowe z uwagi na stwierdzenie uchylenia które podlegało uwzględnieniu z urzędu i skutkowało koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku, natomiast kwestia ta wymaga rzetelnego ustalenia i rozważenia przy ponownym rozpoznaniu sprawy.			
Wniosek			
Zmiana zaskarżonego wyroku w zakresie punktu 3, tj. rozstrzygnięcia w przedmiocie środka kompensacyjnego w	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>		

<p>postaci obowiązku naprawienia w całości szkody poprzez orzeczenie wobec oskarżonego S. R. na podstawie art. 46 § 1 k.k. obowiązku naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem i zapłatę solidarnie na rzecz E. G. oraz J. G. kwoty. 9.600 zł.</p>			
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>			
<p>Jak wyżej.</p>			
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>			
<p>4.1.</p>	<p>Rażące naruszenie prawa procesowego – prawa oskarżonego do obrony (art. 6 k.p.k.).</p>		
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>			
<p>Utrzymanie wyroku sądu I instancji byłoby rażąco niesprawiedliwe (art. 440 k.p.k.), z uwagi na</p>			

niezapewnienie
oskarżonemu prawa
do obrony.

Prawo do obrony,
które posiada
oskarżony, jest
jednym z
fundamentalnych
praw człowieka.
Zostało ono wprost
uregulowane w
Konstytucji RP oraz
w kodeksie
postępowania
karnego, stając się
naczelną zasadą
procesu. Realizując
prawo do obrony
oskarżony posiada
m.in. uprawnienie
do udziału w
rozprawach. W
niniejszej sprawie, w
postępowaniu przed
sądem I instancji na
rozprawie głównej
uznano, że
oskarżony został
prawidłowo
powiadomiony o jej
terminie poprzez
podwójną awizację
na wskazany przez
niego w
postępowaniu
przygotowawczym
adres
korespondencyjny.
Jak wynika z
protokołu
przesłuchania
podejrzanego z dnia
3 lipca 2020
r., oskarżony podał
adres dla doręczeń:
ul. (...) w W.
oraz tożsamy adres
zamieszkania (k.37).
Adres ten został

następnie dołączony do aktu oskarżenia jako załącznik. Uwadze Sądu Rejonowego umknęło jednak, że w protokole zatrzymania oskarżonego w dniu 3 lipca 2020 roku (k. 29) wskazano, iż jest on poszukiwany listem gończym celem odbycia kary oraz wystawiono wobec niego dwa nakazy doprowadzenia celem odbycia kar pozbawienia wolności. Owszem w protokole przesłuchania oskarżony podał wskazany wyżej adres korespondencyjny, jednakże mając na uwadze informacje o których mowa powyżej oraz datę przyjęcia oskarżonego do AŚ W.-G. na podstawie danych z systemu NOE-SAD (k. 87), oczywistym jest iż po wykonaniu z nim wymaganych czynności procesowych nie został on zwolniony, a niezwłocznie przetransportowany do tej jednostki penitencjarnej. Nie ulega zatem wątpliwości, że sąd I instancji miał możliwość

skutecznego doręczenia zawiadomienia o terminie rozprawy, skoro w aktach sprawy znajdowały się informacje wskazujące na fakt, iż po wykonaniu czynności procesowych z oskarżonym zostanie on przekazany do zakładu karnego celem odbycia kar pozbawienia wolności. W zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy winien ustalić w którym konkretnie zakładzie karnym oskarżony aktualnie przebywa, a następnie prawidłowo zawiadomić go o terminie rozprawy, zwłaszcza że czynność ta – poprzez sprawdzenie w systemie NOE-SAD – nie spowodowałaby nadmiernych trudności. Sąd Okręgowy pamięta oczywiście, że oskarżony/podejrzany ma obowiązek informować organy procesowe o zmianie miejsca pobytu (w tym związane z pozbawieniem go wolności) jednakże w realiach niniejszej

sprawy trudno
uznać, że
zachowanie
oskarżonego było
zawinione. Pamiętać
bowiem należy,
że do zakładu
karnego został on
przetransportowany
przez
funkcjonariuszy
Policji, który to
organ prowadził
czynności z jego
udziałem w
niniejszej sprawie.
Tym samym
oskarżony (wtedy
jeszcze podejrzany)
słusznie
domniemywał, że
nie musi
informować tego
organu o zmianie
miejsca pobytu,
skoro sam organ
przetransportował
go do jednostki
penitencjarnej. W
związku z tym
rażącym błędem
było wskazanie w
akcie oskarżenia, że
oskarżony przebywa
pod adresem
zamieszkania,
choć jego autor
miał pełną
świadomość, że jest
inaczej. Błąd ten
powielił później
Sąd Rejonowy nie
dostrzegając
wskazanych wyżej
okoliczności i
wysyłając
zawiadomienia dla
oskarżonego na jego

adres zamieszkania
na wolności.

Zgodnie z
ugruntowanym
orzecnictwem Sądu
Najwyższego,
choć oskarżony
ma prawo, a nie
obowiązek brania
udziału w rozprawie
(art. 374 k.p.k.), to,
aby móc to prawo
zrealizować, musi
być prawidłowo
zawiadomiony o jej
terminie i miejscu
(art. 117 § 1 k.p.k.)
(zob. wyrok Sądu
Najwyższego z dnia
9 grudnia 2020 r.,
sygn. IV KK 481/20,
LEX nr 3096719).
Ponadto, można
prowadzić rozprawę
pod nieobecność
oskarżonego,
którego udział w
rozprawie nie jest
obowiązkowy tylko
wówczas, gdy został
on prawidłowo
zawiadomiony o jej
czasie i miejscu.
Nieprawidłowe
powiadomienie jest z
kolei równoznaczne
z
niepowiadomieniem
o terminie rozprawy
i w rezultacie zawsze
rodzi konieczność
zaniechania jej
przeprowadzenia
(zob. wyrok Sądu
Najwyższego z dnia
9 października 2020
r., sygn. IV KK

283/20, LEX nr 3145225).

Mając na uwadze wyżej przytoczone okoliczności, w toku rozprawy głównej przed sądem I instancji nie istniały warunki do jej prowadzenia pod nieobecność oskarżonego, albowiem wezwanie na rozprawę główną przed sądem I instancji wyznaczoną na dzień 15 grudnia 2021 r. zostało błędnie wysłane na adres zamieszkania, nie zaś na adres zakładu karnego w którym aktualnie przebywał oskarżony, co w konsekwencji doprowadziło do uniemożliwienia oskarżonemu realizacji przysługującego mu prawa do obrony. Uchybienie Sądu skutkujące rozpoznanie sprawy pod nieobecność oskarżonego, który nie został należycie zawiadomiony o terminie rozprawy, doprowadziło więc do rażącego naruszenia jego uprawnień procesowych i uniemożliwiło mu podjęcie osobistej obrony. Tym samym

stwierdzić należy, iż całe postępowanie dowodowe przeprowadzone przed Sądem I instancji dotknięte jest istotną wadą, w związku z czym wymaga ono przeprowadzenia go na nowo w całości. Okoliczność ta zgodnie z art. 437 § 2 k.p.k. skutkuje zaś koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

**ROZSTRZYGNIĘCIE
SĄDU
ODWOŁAWCZEGO**

1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji

5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy	
--------	-----------------------------	--

Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
--------------------------------------	--

1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
--	--

5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany		
Zwiąże o powodach zmiany			
1.9. <i>Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</i>			
1.1.7. <i>Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</i>			
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości.	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
Okoliczności i uchybienia wskazane w punkcie 4.1 skutkują stwierdzeniem, że postępowanie przed sądem I instancji było nierzetelne i wymaga powtórzenia w całości. Przepomnieć należy,			

że zgodnie z Uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r. I KZP 3/19 konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, o której mowa w art. 437 § 2 zdanie drugie in fine k.p.k., jako powód uchylenia przez sąd odwoławczy zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, zachodzi wówczas, gdy orzekający sąd pierwszej instancji naruszył przepisy prawa procesowego, co skutkowało, w realiach sprawy, nierzetelnością prowadzonego postępowania sądowego, uzasadniającą potrzebę powtórzenia (przeprowadzenia na nowo) wszystkich czynności procesowych składających się na przewód sądowy w sądzie pierwszej instancji. Z taką sytuacją mamy do czynienia właśnie w sprawie niniejszej, gdzie z uwagi na wadliwe zawiadomienie oskarżonego o rozprawie, został on

pozbawiony prawa do obrony.			
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
Postępowanie należy przeprowadzić ponownie w całości bacząc, by było ono zgodne przepisami procedury i nie naruszało uprawnień oskarżonego, a w szczególności wynikającego z treści art. 6 k.p.k. – prawa do obrony. Następnie zebrany i należycie ujawniony na rozprawie materiał dowodowy Sąd podda			

wszechstronnej,
gruntownej ocenie,
uwzględniającej
reguły określone w
art. 7 k.p.k. i
wyprowadzi
racjonalne wnioski
w przedmiocie
odpowiedzialności
karnej oskarżonego
w ramach
zarzucanego mu
czynu, bacząc by
opis czynu w
komparycji wyroku
korespondował z
opisem czynu
zarzucanego aktem
oskarżenia.

Jednocześnie, mając
na względzie treść
zarzutu
podniesionego w
apelacji, Sąd winien
wyjaśnić w sposób
nie budzący
wątpliwości czyją
konkretnie własność
stanowiły
skradzione
przedmioty i
pieniądze (zeznania
ewentualnych
pokrzywdzonych w
tym zakresie są
rozbieżne) i w
przypadku uznania
winy oskarżonego
i orzekania o
obowiązku
naprawienia szkody
– w zależności
od treści tych
ustaleń – zasądzić
ten obowiązek na
rzecz ustalonych
bezsparnie

pokrzywdzonych lub pokrzywdzonego.		
1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
	Nie orzekano o kosztach procesu, albowiem postępowanie w sprawie nie zostało zakończone.	
7. PODPIS		

1.11. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Środek kompensacyjny	

0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		

#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana